

GUJARATI

Paper I

(LITERATURE)

Time allowed : **Three Hours**

Maximum Marks : **250**

Question Paper Specific Instructions

Please read each of the following instructions carefully before attempting questions :

*There are **EIGHT** questions divided in two **SECTIONS**.*

*Candidate has to attempt **FIVE** questions in all.*

*Questions no. **1** and **5** are compulsory and out of the remaining, **THREE** are to be attempted choosing at least **ONE** from each section.*

The number of marks carried by a question / part is indicated against it.

*Answers must be written in **GUJARATI**.*

Word limit in questions, wherever specified, should be adhered to.

Attempts of questions shall be counted in chronological order. Unless struck off, attempt of a question shall be counted even if attempted partly. Any page or portion of the page left blank in the answer book must be clearly struck off.

- (a) ઓર્થોગોનલ લેવેલ્સ શ્રી સિદ્ધરમ્ સૈદ્ધાંતિક લેવેલ્સ 20
  - (b) નિબંધકાર ભોળાભાઈ પટેલ 10
  - (c) મધ્ય રામ્ નાટક અને નિબંધ શ્રી 20
- Q4. સમીક્ષાત્મક નીંધ લખો. 50

- (a) ઓર્થોગોનલ લેવેલ્સ શ્રી સિદ્ધરમ્ સૈદ્ધાંતિક લેવેલ્સ 20
  - (b) ઓર્થોગોનલ લેવેલ્સ શ્રી સિદ્ધરમ્ સૈદ્ધાંતિક લેવેલ્સ 10
  - (c) સિદ્ધરમ્ સૈદ્ધાંતિક લેવેલ્સ શ્રી સિદ્ધરમ્ સૈદ્ધાંતિક લેવેલ્સ 20
- Q3. સમીક્ષાત્મક નીંધ લખો. 50

- (a) મધ્યકાલીન ઓર્થોગોનલ લેવેલ્સ શ્રી સિદ્ધરમ્ સૈદ્ધાંતિક લેવેલ્સ 20
  - (b) સિદ્ધરમ્ સૈદ્ધાંતિક લેવેલ્સ શ્રી સિદ્ધરમ્ સૈદ્ધાંતિક લેવેલ્સ 20
  - (c) સિદ્ધરમ્ સૈદ્ધાંતિક લેવેલ્સ શ્રી સિદ્ધરમ્ સૈદ્ધાંતિક લેવેલ્સ 10
- Q2. સમીક્ષાત્મક નીંધ લખો. 50

- (a) ભાષામાં અર્થપૂર્વકતાની પ્રભાવ શ્રી સિદ્ધરમ્ સૈદ્ધાંતિક લેવેલ્સ 10
  - (b) પદ્યો અને ઓર્થોગોનલ લેવેલ્સ શ્રી સિદ્ધરમ્ સૈદ્ધાંતિક લેવેલ્સ 10
  - (c) કૌટુંબી અને સમાજીક નિબંધોની નિબંધોની નિબંધોની 10
  - (d) પદ્યો અને ઓર્થોગોનલ લેવેલ્સ શ્રી સિદ્ધરમ્ સૈદ્ધાંતિક લેવેલ્સ 10
  - (e) અર્થપૂર્વકતા અને ઓર્થોગોનલ લેવેલ્સ શ્રી સિદ્ધરમ્ સૈદ્ધાંતિક લેવેલ્સ 10
- Q1. બધી પદ્યો શ્રી સિદ્ધરમ્ સૈદ્ધાંતિક લેવેલ્સ શ્રી સિદ્ધરમ્ સૈદ્ધાંતિક લેવેલ્સ 10x5=50

- Q5. ୧୨ମି ୩୨ମି ୧୦-୧୨ମି ଅନୁକ୍ରମରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ତିନିଟି ସମକୋଣୀ ତ୍ରୟଭୁଜର କ୍ଷେତ୍ରଫଳର ଗୁଣିତର ମୂଲ୍ୟ କେତେ ?
- (a) ୧୨୦ (b) ୧୮୦ (c) ୨୪୦ (d) ୩୬୦
- Q6. ଅନୁକ୍ରମରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ତିନିଟି ସମକୋଣୀ ତ୍ରୟଭୁଜର କ୍ଷେତ୍ରଫଳର ଗୁଣିତର ମୂଲ୍ୟ କେତେ ?
- (a) ୧୨୦ (b) ୧୮୦ (c) ୨୪୦ (d) ୩୬୦
- Q7. ଅନୁକ୍ରମରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ତିନିଟି ସମକୋଣୀ ତ୍ରୟଭୁଜର କ୍ଷେତ୍ରଫଳର ଗୁଣିତର ମୂଲ୍ୟ କେତେ ?
- (a) ୧୨୦ (b) ୧୮୦ (c) ୨୪୦ (d) ୩୬୦
- Q8. ଅନୁକ୍ରମରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ତିନିଟି ସମକୋଣୀ ତ୍ରୟଭୁଜର କ୍ଷେତ୍ରଫଳର ଗୁଣିତର ମୂଲ୍ୟ କେତେ ?
- (a) ୧୨୦ (b) ୧୮୦ (c) ୨୪୦ (d) ୩୬୦

SECTION B

10x5=50

GUJARATI

Paper I

(LITERATURE)

Time allowed : Three Hours

Maximum Marks : 250

QUESTION PAPER SPECIFIC INSTRUCTIONS

Please read each of the following instructions carefully before attempting questions :

*There are **EIGHT** questions divided in **TWO SECTIONS**.*

*Candidate has to attempt **FIVE** questions in all.*

*Questions no. **1** and **5** are compulsory and out of the remaining, **THREE** are to be attempted choosing at least **ONE** from each section.*

The number of marks carried by a question / part is indicated against it.

*Answers must be written in **GUJARATI**.*

Word limit in questions, wherever specified, should be adhered to.

Attempts of questions shall be counted in chronological order. Unless struck off, attempt of a question shall be counted even if attempted partly. Any page or portion of the page left blank in the Question-cum-Answer Booklet must be clearly struck off.

SECTION A

- Q1.** લગભગ 150 શબ્દોમાં સમીક્ષાત્મક નોંધ લખો. 10×5=50
- (a) વાક્ય એટલે શું તે સમજાવી એના વિવિધ પ્રકારોની સદૃષ્ટાંત ચર્ચા કરો. 10
- (b) સુધારકયુગનાં નાટકોનું પ્રયોજન સમજાવો. 10
- (c) પદ્યવાર્તા અને ખંડકાવ્ય વચ્ચેનો સ્વરૂપભેદ સ્પષ્ટ કરો. 10
- (d) ગુજરાતી સાહિત્ય ક્ષેત્રે આનંદશંકર ધ્રુવનું પ્રદાન જણાવો. 10
- (e) અમેરિકન ગુજરાતી ડાયસ્પોરા સાહિત્યમાં-વાર્તાક્ષેત્રે કામ કરતા બે સર્જકોનું પ્રદાન લખો. 10
- Q2.** (a) નરસિંહ અને અખાની તત્ત્વદર્શી કવિતાનો વિગતે પરિચય કરાવો. 20
- (b) પ્રાચીન ગુજરાતીથી આજ સુધીના ગુજરાતી-ભાષાના વિકાસના તબક્કાઓ જણાવો. 20
- (c) રઘુવીર ચૌધરી અને ધીરૂબેન પટેલ નવલકથાકાર તરીકે કઈ રીતે નોખાં પડે છે તેની ચર્ચા કરો. 10
- Q3.** (a) ગુજરાતીમાં આધુનિક નાટકોનો પરિચય કરાવો. 20
- (b) વિદેશથી પ્રકાશિત થતાં ગુજરાતી સાહિત્યિક સામાયિકોની વિગતો ચર્ચો. 20
- (c) 'કાન્ત' અને 'ઉશનસ્' ની છાંદસ કવિતાનો પરિચય કરાવો. 10
- Q4.** (a) અર્વાચીન કવિતા ઉપર ગાંધી પ્રભાવ દર્શાવો. 20
- (b) અનુઆધુનિક ગુજરાતી વાર્તામાં નારીચેતના અને દલિત ચેતનાનું આલેખન. 20
- (c) મધ્યકાલીન આખ્યાન કાવ્યોમાં પ્રેમાનંદની રસસંક્રાન્તિ કળા વિશે સદૃષ્ટાંત લખો. 10

SECTION B

- Q5.** લગભગ 150 શબ્દોમાં સમીક્ષાત્મક નોંધ લખો. 10×5=50
- (a) ઐતિહાસિક નવલકથાના સ્વરૂપ સંદર્ભે દર્શકકૃત 'સોક્રેટિસ' નો પરિચય કરાવો. 10
- (b) પ્રવાસ નિબંધના સ્વરૂપ સંદર્ભે 'વિદિશા' નો પરિચય કરાવો. 10
- (c) મધ્યકાલીન ગુજરાતી જૈનસાહિત્યનાં પદોનો પરિચય કરાવો. 10
- (d) ડૉ. શાંતિભાઈ આચાર્ય સંશોધિત-સંપાદિત લોકસાહિત્યનો પરિચય કરાવો. 10
- (e) એકાંકી સાહિત્ય સ્વરૂપની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો. 10
- Q6.** (a) બ્રહ્માનંદ અને રાજેની પદ કવિતા મૂલવો. 20
- (b) ન્હાનાલાલની ઊર્મિકવિતાના વિશેષો જણાવો. 20
- (c) લોકસાહિત્યના વાર્ષિક-ત્રૈમાસિક 'લોકગુર્જરી' નું પ્રદાન ચર્ચો. 10
- Q7.** (a) જ્યંતબત્રી અને સરોજ પાઠકની ટૂંકી વાર્તાઓ. 20
- (b) ગાંધીયુગના સૈદ્ધાન્તિક-તત્ત્વદર્શી વિવેચકો. 20
- (c) ગુજરાતની પ્રાદેશિક બોલીઓનું વૈવિધ્ય. 10
- Q8.** (a) નાકર અને વિષ્ણુદાસનાં આખ્યાનો. 20
- (b) કાકાસાહેબના નિબંધોમાં સંસ્કૃતિચિંતન. 20
- (c) 'ભવાઈ' માં લોકતત્ત્વો. 10

CS (Main) Exam:2015

GUJARATI

PAPER—I

(LITERATURE)

Time Allowed : Three Hours

Maximum Marks : 250

QUESTION PAPER SPECIFIC INSTRUCTIONS

**Please read each of the following instructions carefully
before attempting questions**

There are EIGHT questions divided in two Sections.

Candidate has to attempt FIVE questions in all.

Question Nos. 1 and 5 are compulsory and out of the remaining, THREE are to be attempted choosing at least ONE question from each Section.

The number of marks carried by a question/part is indicated against it.

Answers must be written in GUJARATI (Gujarati Script).

Word limit in questions, if specified, should be adhered to.

Attempts of questions shall be counted in sequential order. Unless struck off, attempt of a question shall be counted even if attempted partly. Any page or portion of the page left blank in the Question-cum-Answer Booklet must be clearly struck off.

SECTION—A

1. લગભગ 150 શબ્દોમાં સમીક્ષાત્મક નોંધ લખો : 10×5=50
- (a) બોલીની વિભાવના અને સુરતી બોલીની લાક્ષણિકતાઓ
(b) ભારતીય આર્યની અર્વાચીન ભૂમિકાનાં મહત્વનાં લક્ષણો
(c) નરસિંહની પ્રેમલક્ષણા ભક્તિની કવિતા
(d) વાર્તાકાર સુંદરમની સિદ્ધિ-મર્યાદાઓ
(e) કિશોર જાદવની વાર્તાકળા
2. સમીક્ષાત્મક નોંધ લખો :
- (a) મધ્યકાલીન જ્ઞાનમાર્ગી કવિતા 20
(b) મધુરાયની નવલકથાઓ 20
(c) નર્મદની દેશભક્તિની કવિતા 10
3. (a) સંયુક્ત વાક્ય અને સંકુલ વાક્યનો ભેદ સ્પષ્ટ કરી વાક્યના પ્રકારો સદૃષ્ટાંત ચર્ચો. 20
(b) બ. ક. ઠાકોરની કાવ્યતત્ત્વવિચારણા સ્પષ્ટ કરો. 20
(c) સુધારક યુગના પત્રકારત્વ પર નોંધ લખો. 10
4. (a) લૌકિક પરંપરા અને કથનતત્ત્વનો સંબંધ દર્શાવો. 20
(b) નિબંધકાર ઉમાશંકર જોશીની વિશેષતાઓ ચર્ચો. 20
(c) મધ્યકાલીન જૈનેતર સાહિત્ય પર નોંધ લખો. 10

SECTION—B

5. લગભગ 150 શબ્દોમાં સમીક્ષાત્મક નોંધ લખો : 10×5=50
- (a) આખ્યાન સ્વરૂપની લાક્ષણિકતાઓ
(b) રા. વિ. પાઠકનું વાર્તાક્ષેત્રે પ્રદાન
(c) અનુ-ગાંધી યુગની કવિતા
(d) ટૂંકી વાર્તા અને એકાંકીની તુલના
(e) સુરેશ જોશીની વિવેચન વિભાવના

6. (a) ગઝલનું સ્વરૂપ દર્શાવી અમૃત ધાયલની ગઝલોનો પરિચય કરાવો. 20
(b) લોકસાહિત્યકાર ઝવેરચંદ મેઘાણીનું મૂલ્યાંકન કરો. 20
(c) નવલરામનું વિવેચનક્ષેત્રે પ્રદાન મૂલવો. 10
7. (a) નિબંધના સાહિત્યસ્વરૂપની વિકાસરેખા સ્પષ્ટ કરો. 20
(b) સોનેટની લાક્ષણિકતાઓ વિગતે ચર્ચો. 20
(c) સાંપ્રત ચરિત્રલક્ષી નાટકો પર નોંધ લખો. 10
8. (a) પદનાં ઘટકબળો પર નોંધ લખો. 20
(b) રાસની વિશિષ્ટતાઓ સવિસ્તર ચર્ચો. 20
(c) ભવાઈ પરંપરાનો પરિચય કરાવો. 10

★ ★ ★

Time Allowed : Three Hours

Maximum Marks : 250

QUESTION PAPER SPECIFIC INSTRUCTIONS

**Please read each of the following instructions carefully
before attempting questions**

There are EIGHT questions divided in two Sections.

Candidate has to attempt FIVE questions in all.

Question Nos. 1 and 5 are compulsory and out of the remaining, THREE are to be attempted choosing at least ONE question from each Section.

The number of marks carried by a question/part is indicated against it.

Answers must be written in GUJARATI (Gujarati Script).

Word limit in questions, if specified, should be adhered to.

Attempts of questions shall be counted in sequential order. Unless struck off, attempt of a question shall be counted even if attempted partly. Any page or portion of the page left blank in the Question-cum-Answer Booklet must be clearly struck off.

ગુજરાતી (પેપર-1)

(સાહિત્ય)

સમયમર્યાદા : ત્રણ કલાક

મહત્તમ ગુણ : 250

પ્રશ્નપત્ર સંબંધી સૂચનાઓ

પ્રશ્નોના ઉત્તર આપતા પહેલાં નીચે મુજબની બધી સૂચનાઓ વાંચો

અહીં બે વિભાગમાં આઠ પ્રશ્નો વહેંચવામાં આવ્યા છે.

ઉમેદવારે બધામાંથી પાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપવાના રહેશે.

પ્રશ્ન ક્રમાંક 1 અને 5 ફરજિયાત છે અને દરેક વિભાગમાંથી એક પસંદ કરી અન્ય ત્રણ ઉત્તર આપવાના રહેશે.

પ્રશ્નની સાથે એના ગુણ દર્શાવવામાં આવ્યા છે.

ઉત્તર ગુજરાતીમાં (ગુજરાતી લિપિમાં) લખવાના રહેશે.

બે પ્રશ્નોમાં શબ્દસંખ્યા દર્શાવવામાં આવી છે ત્યાં શબ્દસંખ્યાની મર્યાદામાં ઉત્તર આપવાના રહેશે.

પ્રશ્નોના જવાબ અનુક્રમમાં ગણવામાં આવશે. જો છેકવામાં નહીં આવે તો અપૂર્ણ જવાબ પણ ગણવામાં આવશે. પ્રશ્નપત્ર અને ઉત્તરવહીનું કોઈપણ કોરું પાનું અથવા તેનો કોરો ભાગ અચૂક છેકી નાખવો.

SECTION—A

1. લગભગ 150 શબ્દોમાં સમીક્ષાત્મક નોંધ લખો :

10×5=50

- (a) ગુજરાતી વાક્યતંત્રની લાક્ષણિકતાઓ.
- (b) મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યમાં પ્રેમલક્ષણા ભક્તિની કવિતાના મહત્વનાં ત્રણ કવિઓ.
- (c) ગુજરાતીની સૌરાષ્ટ્રી અને ચરોત્તરી બોલીની લાક્ષણિકતાઓ.
- (d) પંડિતયુગની વિવેચનાની મહત્વની ચાર સ્થાપનાઓ અને તેના સ્થાપક વિવેચકો.
- (e) રામનારાયણ પાઠકનું નિબંધસાહિત્યમાં પ્રદાન

2. સમીક્ષાત્મક નોંધ લખો :

- (a) પ્રાગ્ નરસિંહયુગનું સાહિત્ય 20
- (b) દયારામની ગરબીઓમાં શૃંગારનું નિરૂપણ... 20
- (c) કવિ કાન્તના ખંડકાવ્યોની લાક્ષણિકતાઓ 10

3. (a) ર.વ. દેસાઈની નવલકથાઓમાં સમાજચિત્ર 20

(b) ઉમાશંકર જોશીની કવિતાના વિશેષો 20

(c) સુધારક યુગના નિબંધના લક્ષણો 10

4. (a) સુરેશ જોશીનું મધ્યકાલીન સાહિત્ય સંશોધન ક્ષેત્ર પ્રદાન 20

(b) નિરંજન ભગતની કવિતામાં આધુનિકતા 20

(c) એબ્સર્ડ નાટકના પ્રયોગો 10

SECTION—B

5. લગભગ 150 શબ્દોમાં સમીક્ષાત્મક નોંધ લખો :

10×5=50

- (a) ભાલણનાં આખ્યાનો...
- (b) નરસિંહના જ્ઞાનભક્તિનાં પદો
- (c) નિબંધ સ્વરૂપના લક્ષણો
- (d) ગુજરાતી આધુનિક વિવેચનનો ઇતિહાસ - મહત્વનાં પાંચ વિવેચકોને સંદર્ભે
- (e) લોક કથા સાહિત્યનું સ્વરૂપ

6. (a) ભવાઈના વિકાસમાં અસાઈતનું પ્રદાન 20
(b) પદ્યવાર્તાની સ્વરૂપગંત લાક્ષણિકતાઓ દર્શાવતો સાથે 20
(c) મહત્વની આધુનિક ગુજરાતી ટૂંકી વાર્તાઓ. 10
7. (a) ઊર્મિકવિતાની લાક્ષણિકતાઓ 20
(b) રઘુવીર ચૌધરીની પ્રાદેશિક અને ઐતિહાસિક નવલકથાઓના વિશેષો 20
(c) મધ્યકાલીન પદ્ય સ્વરૂપના લક્ષણો 10
8. (a) લોકસાહિત્યક્ષેત્ર રેવાબહેન શંકરભાઈ તડવી દંપતિનું પ્રદાન 20
(b) આધુનિક વાર્તાલેખિકાઓ 20
(c) આધુનિક ગુજરાતી દીર્ઘકવિતા 10

***

ગુજરાતી / GUJARATI

પેપર I / Paper I

(સાહિત્ય) / (LITERATURE)

સમય મર્યાદા : ત્રણ કલાક

Time Allowed : **Three Hours**

મહત્તમ ગુણ : 250

Maximum Marks : 250

પ્રશ્નપત્ર સંબંધી સૂચનાઓ

પ્રશ્નના ઉત્તર આપતા પહેલાં નીચે મુજબની બધી સૂચનાઓ વાંચો :

અહીં બે વિભાગમાં આઠ પ્રશ્નો વહેંચવામાં આવ્યા છે.

ઉમેદવારે બધામાંથી પાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપવાના રહેશે.

પ્રશ્ન ક્રમાંક 1 અને 5 ફરજિયાત છે અને દરેક વિભાગમાંથી એક પસંદ કરી અન્ય ત્રણ ઉત્તર આપવાના રહેશે.

પ્રશ્નની સાથે એના ગુણ દર્શાવવામાં આવ્યા છે.

ઉત્તર ગુજરાતી ભાષામાં (ગુજરાતી લિપિમાં) લખવાના રહેશે.

જે પ્રશ્નોમાં શબ્દસંખ્યા દર્શાવવામાં આવી છે ત્યાં શબ્દસંખ્યાની મર્યાદામાં ઉત્તર આપવાના રહેશે.

પ્રશ્નોના જવાબ અનુક્રમમાં ગણવામાં આવશે. જો છેકવામાં નહીં આવે તો અપૂર્ણ જવાબ પણ ગણવામાં આવશે. પ્રશ્નપત્ર અને ઉત્તરવહીનું કોઈપણ કોરું પાનું અથવા તેનો કોરો ભાગ અચૂક છેકી નાખવો.

Question Paper Specific Instructions

Please read each of the following instructions carefully before attempting questions :

There are **EIGHT** questions divided in **TWO SECTIONS**.

Candidate has to attempt **FIVE** questions in all.

Question nos. **1** and **5** are compulsory and out of the remaining, any **THREE** are to be attempted choosing at least **ONE** from each section.

The number of marks carried by a question / part is indicated against it.

Answers must be written in **GUJARATI**.

Word limit in questions, wherever specified, should be adhered to.

Attempts of questions shall be counted in sequential order. Unless struck off, attempt of a question shall be counted even if attempted partly. Any page or portion of the page left blank in the Question-cum-Answer Booklet must be clearly struck off.

SECTION A

- Q1.** લગભગ 150 શબ્દોમાં ઉત્તરો લખો. **10×5=50**
- (a) નર્મદની સાહિત્યસેવાની સમીક્ષા કરો. 10
- (b) રમણભાઈ નીલકંઠે હાસ્યક્ષેત્રે કરેલા પ્રદાનને મૂલવો. 10
- (c) મધ્યકાલીન લૌકિક પરંપરા વિશે નોંધ લખો. 10
- (d) ગુજરાતી ભાષાના શબ્દભંડોળ વિશે માહિતી આપો. 10
- (e) ચન્દ્રકાન્ત બક્ષીની નવલકથાઓ નિરૂપાયેલ આધુનિક વલણોની ચર્ચા કરો. 10
- Q2.** (a) મધ્યકાલીન સાહિત્યમાં જ્ઞાનમાર્ગી કવિઓની કવિતાને મૂલવો. 20
- (b) મેઘાણીની કવિતાઓમાં નિરૂપાયેલ વિષય વૈવિધ્ય વિશે સદૃષ્ટાંત ચર્ચા કરો. 20
- (c) પ્રવીણ દરજીની નિબંધસૃષ્ટિનો પરિચય કરાવો. 10
- Q3.** (a) ગુજરાતી સાહિત્યમાં જૈનકવિઓના પ્રદાનને મૂલવો. 20
- (b) ગુજરાતી ભાષાના ઉદ્ભવ અને વિકાસની ચર્ચા કરો. 20
- (c) ઉમાશંકર જોશીની કૃતિવિવેચના વિશે નોંધ લખો. 10
- Q4.** (a) ગુજરાતી ભાષાના ધ્વનિઘટકોનો પરિચય કરાવો. 20
- (b) રાજેન્દ્રશાહની ગીતરચના અને સોનેટરચના વિશે સાધાર ચર્ચા કરો. 20
- (c) ઉત્તર ગુજરાતની પટ્ટણીબોલીની લાક્ષણિકતાઓ દર્શાવો. 10

SECTION B

- Q5.** લગભગ 150 શબ્દોમાં ઉત્તરો લખો. **10×5=50**
- (a) પદ્યવાર્તાના વિકાસમાં શામળે કરેલા પ્રદાનને મૂલવો. 10
- (b) ક.મા. મુનશીની ઐતિહાસિક નવલકથાઓનો પરિચય કરાવો. 10
- (c) સુરેશબ્રેશીના લલિતનિબંધોની વિશેષતા ચર્ચો. 10
- (d) રમેશ પારેખની ગીતરચનાઓ વિશે સમીક્ષાત્મક નોંધ લખો. 10
- (e) ગુજરાતી નવલકથાઓમાં થયેલા રચનારીતિના પ્રયોગો વિશે જણાવો. 10
- Q6.** (a) આખ્યાનનાં અંતરંગ અને બહિરંગ તત્ત્વો દર્શાવી આખ્યાન સ્વરૂપના વિકાસની ચર્ચા કરો. 20
- (b) ગુજરાતી વિવેચન સાહિત્યમાં થયેલી કાવ્ય તત્ત્વ વિચારણા અંગે વિસ્તૃત માહિતી આપો. 20
- (c) ચિનુમોદીની નાટ્યસૃષ્ટિની વિલક્ષણતાઓ દર્શાવો. 10
- Q7.** (a) લોકકથા અને લોકગીતો વિષયક થયેલાં સંશોધનોની માહિતી આપો. 20
- (b) ટૂંકીવાર્તાની સ્વરૂપગત લાક્ષણિકતાઓ દર્શાવી ધૂમકેતુના વાર્તાવિશ્વનો પરિચય કરાવો. 20
- (c) લોકનાટ્ય તરીકે 'ભવાઈ' ની લાક્ષણિકતા દર્શાવી તેના વિકાસનો નિર્દેશ કરો. 10
- Q8.** (a) પદ સ્વરૂપની લાક્ષણિકતાના સંદર્ભમાં નરસિંહ મહેતાનાં જ્ઞાનભક્તિનાં પદોની સદષ્ટાંત ચર્ચા કરો. 20
- (b) નાટકના સ્વરૂપની વિશેષતા દર્શાવી ચન્દ્રવદન. ચી. મહેતાએ નાટ્યક્ષેત્રે કરેલા પ્રદાનને મૂલવો. 20
- (c) પ્રમોદ કુમાર પટેલની સૈદ્ધાંતિક વિવેચના વિશે નોંધ લખો. 10

ગુજરાતી / GUJARATI

પેપર I / Paper I

(સાહિત્ય) / (LITERATURE)

સમય મર્યાદા : ત્રણ કલાક
Time Allowed : **Three Hours**

મહત્તમ ગુણ : 250
Maximum Marks : 250

પ્રશ્નપત્ર સંબંધી સૂચનાઓ

પ્રશ્નના ઉત્તર આપતા પહેલાં નીચે મુજબની બધી સૂચનાઓ વાંચો :

અહીં બે વિભાગમાં આઠ પ્રશ્નો વહેંચવામાં આવ્યા છે.

ઉમેદવારે બધામાંથી પાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપવાના રહેશે.

પ્રશ્ન ક્રમાંક 1 અને 5 ફરજિયાત છે અને દરેક વિભાગમાંથી એક પસંદ કરી અન્ય ત્રણ ઉત્તર આપવાના રહેશે.

પ્રશ્નની સાથે એના ગુણ દર્શાવવામાં આવ્યા છે.

ઉત્તર ગુજરાતી ભાષામાં (ગુજરાતી લિપિમાં) લખવાના રહેશે.

જે પ્રશ્નોમાં શબ્દસંખ્યા દર્શાવવામાં આવી છે ત્યાં શબ્દસંખ્યાની મર્યાદામાં ઉત્તર આપવાના રહેશે.

પ્રશ્નોના જવાબ અનુક્રમમાં ગણવામાં આવશે. જો છેકવામાં નહીં આવે તો અપૂર્ણ જવાબ પણ ગણવામાં આવશે. પ્રશ્નપત્ર અને ઉત્તરવહીનું કોઈપણ કોરું પાનું અથવા તેનો કોરો ભાગ અચૂક છેકી નાખવો.

Question Paper Specific Instructions

Please read each of the following instructions carefully before attempting questions :

There are **EIGHT** questions divided in **TWO SECTIONS**.

Candidate has to attempt **FIVE** questions in all.

Question nos. **1** and **5** are compulsory and out of the remaining, any **THREE** are to be attempted choosing at least **ONE** question from each section.

The number of marks carried by a question / part is indicated against it.

Answers must be written in **GUJARATI (Gujarati script)**.

Word limit in questions, wherever specified, should be adhered to.

Attempts of questions shall be counted in sequential order. Unless struck off, attempt of a question shall be counted even if attempted partly. Any page or portion of the page left blank in the Question-cum-Answer Booklet must be clearly struck off.

SECTION A

- Q1.** લગભગ 150 શબ્દોમાં સમીક્ષાત્મક નોંધ લખો : **10×5=50**
- (a) પ્રાગ્ નરસિંહયુગની ભાષાની લાક્ષણિકતાઓ 10
- (b) સુંદરમનું પ્રવાસ સાહિત્ય 10
- (c) સૌરાષ્ટ્રી બોલીનાં લક્ષણો ચર્ચો 10
- (d) ગુજરાતી જ્ઞાનમાર્ગી કવિતા 10
- (e) ગાંધીયુગના સાહિત્યમાં રાષ્ટ્રભાવના 10
- Q2.** સમીક્ષાત્મક ઉત્તર આપો.
- (a) મધ્યકાલીન જૈન સર્જકોના સાહિત્યક પ્રદાનની સમીક્ષા કરો. 20
- (b) કલાચીની કવિતામાં પ્રણયાનુભૂતિ : ઉદાહરણ આપી ચર્ચા કરો. 20
- (c) દલપતરામની કવિતાની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો. 10
- Q3.** સમીક્ષાત્મક ઉત્તર આપો.
- (a) રા.વિ. પાઠકની વાર્તાકથાના વિશેષો “દ્વિરફની વાતો” ને આધરે જણાવો. 20
- (b) અનુગાંધીયુગની કવિતાની સોદાહરણ ચર્ચા કરો. 20
- (c) આધુનિક એકાંકીના વિશેષોની ચર્ચા કરો. 10
- Q4.** સમીક્ષાત્મક ઉત્તર આપો.
- (a) ગુજરાતી ભાષાના વાક્યપ્રકારો સદૃષ્ટાંત સમજાવો. 20
- (b) મધ્યકાલીન નિર્ગુણ ભક્તિ પરંપરાના કવિઓના પ્રદાનનું મૂલ્યાંકન કરો. 20
- (c) રમણભાઈ નીલકંઠની નાટ્યકથાના વિશેષો તારવી આપો. 10

SECTION B

- Q5.** લગભગ 150 શબ્દોમાં સમીક્ષાત્મક નોંધ લખો : **10×5=50**
- (a) નરસિંહ મહેતાના પદ-સાહિત્યમાંના પ્રદાનની ચર્ચા કરો. 10
- (b) લોકનાટ્યની વિશેષતાઓ અંગે વિસ્તારથી ચર્ચા કરો. 10
- (c) નિબંધક્ષેત્રે સુરેશ જોષીનું પ્રદાન : ઉદાહરણ આપી સમીક્ષા કરો. 10
- (d) ગુજરાતી ગીતકવિતાના સ્થિત્યંતરો દર્શાવો. 10
- (e) લોકપરંપરાના સાહિત્ય સંશોધનની દિશાઓ. 10
- Q6.** સમીક્ષાત્મક ઉત્તર આપો.
- (a) પ્રેમાનંદના આખ્યાનોમાં હાસ્યરસની ઉદાહરણ સાથે સમીક્ષા કરો. 20
- (b) ગુજરાતી નવલકથા સાહિત્યના મુખ્ય પડાવો અંગે વિગતે ચર્ચા કરો. 20
- (c) ગુજરાતી વિવેચનના આધુનિક પ્રવાહો જણાવો. 10
- Q7.** સમીક્ષાત્મક ઉત્તર આપો.
- (a) દયારામના પદોમાં કૃષ્ણભક્તિની સદૃષ્ટાંત ચર્ચા કરો. 20
- (b) ઉમાશંકર જોષીનાં પદનાટકોની વિશેષતા-મર્યાદા જણાવો. 20
- (c) ભવાઈમાં રંગલાના પાત્રનું મહત્ત્વ શા માટે છે તે સમજાવો. 10
- Q8.** સમીક્ષાત્મક ઉત્તર આપો.
- (a) લલિતનિબંધની વિશેષતાઓ જણાવી કેટલાક નોંધપાત્ર નિબંધકારોના પ્રદાનની વિગતો આપો. 20
- (b) ઊર્મિકવિ ન્હાનાલાલના પ્રદાનનું મૂલ્યાંકન કરો. 20
- (c) લોકવાર્તામાં સામાજિક સંદર્ભો કઈ રીતે સંકળાયેલા હોય છે તેની ઉદાહરણ આપી ચર્ચા કરો. 10

ગુજરાતી / GUJARATI

પેપર I / Paper I

(સાહિત્ય) / (LITERATURE)

સમય મર્યાદા : ત્રણ કલાક

Time Allowed : Three Hours

મહત્તમ ગુણ : 250

Maximum Marks : 250

પ્રશ્નપત્ર સંબંધી સૂચનાઓ

પ્રશ્નના ઉત્તર આપતા પહેલાં નીચે મુજબની બધી સૂચનાઓ વાંચો :

અહીં બે વિભાગમાં આઠ પ્રશ્નો વહેંચવામાં આવ્યા છે.

ઉમેદવારે બધામાંથી પાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપવાના રહેશે.

પ્રશ્ન ક્રમાંક 1 અને 5 ફરજિયાત છે અને દરેક વિભાગમાંથી એક પસંદ કરી અન્ય ત્રણ ઉત્તર આપવાના રહેશે.

પ્રશ્નની સાથે એના ગુણ દર્શાવવામાં આવ્યા છે.

ઉત્તર ગુજરાતી ભાષામાં (ગુજરાતી લિપિમાં) લખવાના રહેશે.

જે પ્રશ્નોમાં શબ્દસંખ્યા દર્શાવવામાં આવી છે ત્યાં શબ્દસંખ્યાની મર્યાદામાં ઉત્તર આપવાના રહેશે.

પ્રશ્નોના જવાબ અનુક્રમમાં ગણવામાં આવશે. જો છેકવામાં નહીં આવે તો અપૂર્ણ જવાબ પણ ગણવામાં આવશે. પ્રશ્નપત્ર અને ઉત્તરવહીનું કોઈપણ કોરું પાનું અથવા તેનો કોરો ભાગ અચૂક છેકી નાખવો.

Question Paper Specific Instructions

Please read each of the following instructions carefully before attempting questions :

There are **EIGHT** questions divided in **TWO SECTIONS**.

Candidate has to attempt **FIVE** questions in all.

Question nos. **1** and **5** are compulsory and out of the remaining, any **THREE** are to be attempted choosing at least **ONE** question from each section.

The number of marks carried by a question / part is indicated against it.

Answers must be written in **GUJARATI (Gujarati script)**.

Word limit in questions, wherever specified, should be adhered to.

Attempts of questions shall be counted in sequential order. Unless struck off, attempt of a question shall be counted even if attempted partly. Any page or portion of the page left blank in the Question-cum-Answer Booklet must be clearly struck off.

SECTION A

Q1. લગભગ 150 શબ્દોમાં ઉત્તરો લખો :

10×5=50

- (a) નર્મદયુગના સુધારકોની સાહિત્ય ઉપર પડેલી અસરો 10
- (b) પંડિતયુગની કાવ્યક્ષેત્રે થયેલી પ્રવૃત્તિ જણાવો 10
- (c) વાણીના અવયવો અને તેના કાર્ય વિશે નોંધ લખો. ગુજરાતી ભાષાના ધ્વનિઘટકો 10
- (d) ઉત્તર ગુજરાતની પદ્મણીબોલીની લાક્ષણિકતાઓ 10
- (e) જ્યન્ત ખત્રીની વાર્તાસૃષ્ટિનો પરિચય કરાવો. આધુનિક ગુજરાતી સ્ત્રીસર્જકો (વાર્તાકાર) 10

Q2. સમીક્ષાત્મક ઉત્તર આપો.

- (a) ભારતીય આર્યભાષાઓમાં ગુજરાતી ભાષાના મહત્વના સ્થાન અંગે જણાવો. 20
- (b) આખ્યાન સ્વરુપની ચર્ચા કરી પ્રેમાનંદના આખ્યાનોની સમીક્ષા કરો. પ્રાગ નરસિંહયુગનું સાહિત્ય. 20
- (c) ન્હાનાલાલની અપદ્યાગદ્ય શૈલીનો પરિચય કરાવો. સુધારક યુગના કાવ્યવિશેષો. 10

Q3. સમીક્ષાત્મક ઉત્તર આપો.

- (a) મીરાંનાં પરમેશ્વર પ્રીતિનાં કાવ્યોની ચર્ચા કરો. મધ્યકાલીન સગુલભક્તિ પરંપરાના કવિઓનું પ્રદાન. 20
- (b) સુન્દરમ્ના કવિ અને કવિતા વિશેનાં વિચારો જણાવો. ઉમાશંકર જોશીની કવિતાના વિશેષો. 20
- (c) મધ્ય ભારતીય આર્યભાષાઓનો વિકાસક્રમ આલેખો. દક્ષિણ ગુજરાતની સુરતી બોલી. 10

Q4. સમીક્ષાત્મક ઉત્તર આપો.

- (a) મધુ રાયના કથાસાહિત્યમાં વ્યક્ત આધુનિકતા. 20
- (b) જ્યન્તપાઠકના પ્રકૃતિરાગનાં કાવ્યોની ચર્ચા કરો. નિરંજન ભગતની કવિતાના વિશેષો. 20
- (c) દક્ષિણ ગુજરાતની સુરતી બોલીની લાક્ષણિકતાઓ દર્શાવો. મધ્યકાલીન લૌકિક પરંપરા. 10

SECTION B

Q5. લગભગ 150 શબ્દોમાં ઉત્તરો લખો :

10×5=50

- (a) નર્મદની સાહિત્યસેવાનો પરિચય કરાવો. પંડિતયુગની વિવેચનાના નોંધપાત્ર વિવેચકો. 10
- (b) રા.વિ. પાઠકની વાર્તાઓની સમીક્ષા કરો. પદ્યવાર્તાની સ્વરૂપગત લાક્ષણિકતાઓ દ્રષ્ટાંત સાથે. 10
- (c) દલિત કવિઓની કવિતાઓમાં વ્યક્ત થતી દલિત સંવેદનાઓની ચર્ચા કરો. મધ્યકાળ સાહિત્ય સ્વરૂપોમાં પદ્યસ્વરૂપની લાક્ષણિકતાઓ. 10
- (d) કવિ પ્રહલાદ પારેખનાં કાવ્યો અંગે જણાવો. 10
- (e) હિમાંશી શેલતની વાર્તાઓમાં વ્યક્ત સામાજિક સંદર્ભને તપાસો. યુનીલાલ મડિપાની વાર્તાઓનાં વિશેષો. 10

Q6. સમીક્ષાત્મક ઉત્તર આપો.

- (a) મધ્યકાળનાં સાહિત્ય સ્વરૂપોમાં મુક્તક અને પદ્ય અંગે જણાવો. ઊર્મિકવિ રમેશ પારેખ. 20
- (b) આદિવાસી સંશોધન, સંપાદન ક્ષેત્રે ભગવાનદાસ પટેલનું પ્રદાન. 20
- (c) લૌકિક પરંપરાને ઉભાર કરતી અસાઈતકૃત 'હંસાઉલી'ની ચર્ચા કરો. એબ્સર્ડ નાટકના પ્રયોગો. 10

Q7. સમીક્ષાત્મક ઉત્તર આપો.

- (a) જૈનસાહિત્ય ક્ષેત્રે જૈનકવિઓએ કરેલા પ્રદાનને મૂલવો. નવલકથાકાર રઘુવીર ચૌધરીના વિશેષો. 20
- (b) ભવાઈનાં લક્ષણો જણાવી રંગલાના પાત્રની આવશ્યકતા જણાવો. લોકનાટ્યમાં ભવાઈનું સ્થાન અને તેમાં સમાજદર્શન. 20
- (c) ઉમાશંકર જોશીના એકાંકીઓની ચર્ચા કરો. વિવેચક સુન્દરમ્ના કવિ અને કવિતા વિશેનાં વિચારો. 10

Q8. સમીક્ષાત્મક ઉત્તર આપો.

- (a) નાટ્યક્ષેત્રે સતીશ વ્યાસના પ્રદાનની ચર્ચા કરો. 20
- (b) નિબંધ સ્વરૂપની લાક્ષણિકતાઓ જણાવી ભોળાભાઈ પટેલનાં નિબંધો. 20
- (c) પન્નાલાલ પટેલની જ્ઞાનપદી નવલકથાઓની સમીક્ષા કરો. લોકકથાની પ્રકૃતિ અને સ્વરૂપો. 10

ગુજરાતી / GUJARATI

પેપર I / Paper I

(સાહિત્ય) / (LITERATURE)

સમય મર્યાદા : ત્રણ કલાક
Time Allowed : Three Hours

મહત્તમ ગુણ : 250
Maximum Marks : 250

પ્રશ્નપત્ર સંબંધી સૂચનાઓ

પ્રશ્નના ઉત્તર આપતા પહેલાં નીચે મુજબની બધી સૂચનાઓ વાંચો :

અહીં બે વિભાગમાં આઠ પ્રશ્નો વહેંચવામાં આવ્યા છે.

ઉમેદવારે બધામાંથી પાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપવાના રહેશે.

પ્રશ્ન ક્રમાંક 1 અને 5 ફરજિયાત છે અને દરેક વિભાગમાંથી એક પસંદ કરી અન્ય ત્રણ ઉત્તર આપવાના રહેશે.

પ્રશ્નની સાથે એના ગુણ દર્શાવવામાં આવ્યા છે.

ઉત્તર ગુજરાતી ભાષામાં (ગુજરાતી લિપિમાં) લખવાના રહેશે.

જે પ્રશ્નોમાં શબ્દસંખ્યા દર્શાવવામાં આવી છે ત્યાં શબ્દસંખ્યાની મર્યાદામાં ઉત્તર આપવાના રહેશે.

પ્રશ્નોના જવાબ અનુક્રમમાં ગણવામાં આવશે. જો છેકવામાં નહીં આવે તો અપૂર્ણ જવાબ પણ ગણવામાં આવશે. પ્રશ્નપત્ર અને ઉત્તરવહીનું કોઈપણ કોરું પાનું અથવા તેનો કોરો ભાગ અચૂક છેકી નાખવો.

Question Paper Specific Instructions

Please read each of the following instructions carefully before attempting questions :

There are **EIGHT** questions divided in **TWO SECTIONS**.

Candidate has to attempt **FIVE** questions in all.

Question nos. 1 and 5 are compulsory and out of the remaining, any **THREE** are to be attempted choosing at least **ONE** question from each section.

The number of marks carried by a question / part is indicated against it.

Answers must be written in **GUJARATI (Gujarati script)**.

Word limit in questions, wherever specified, should be adhered to.

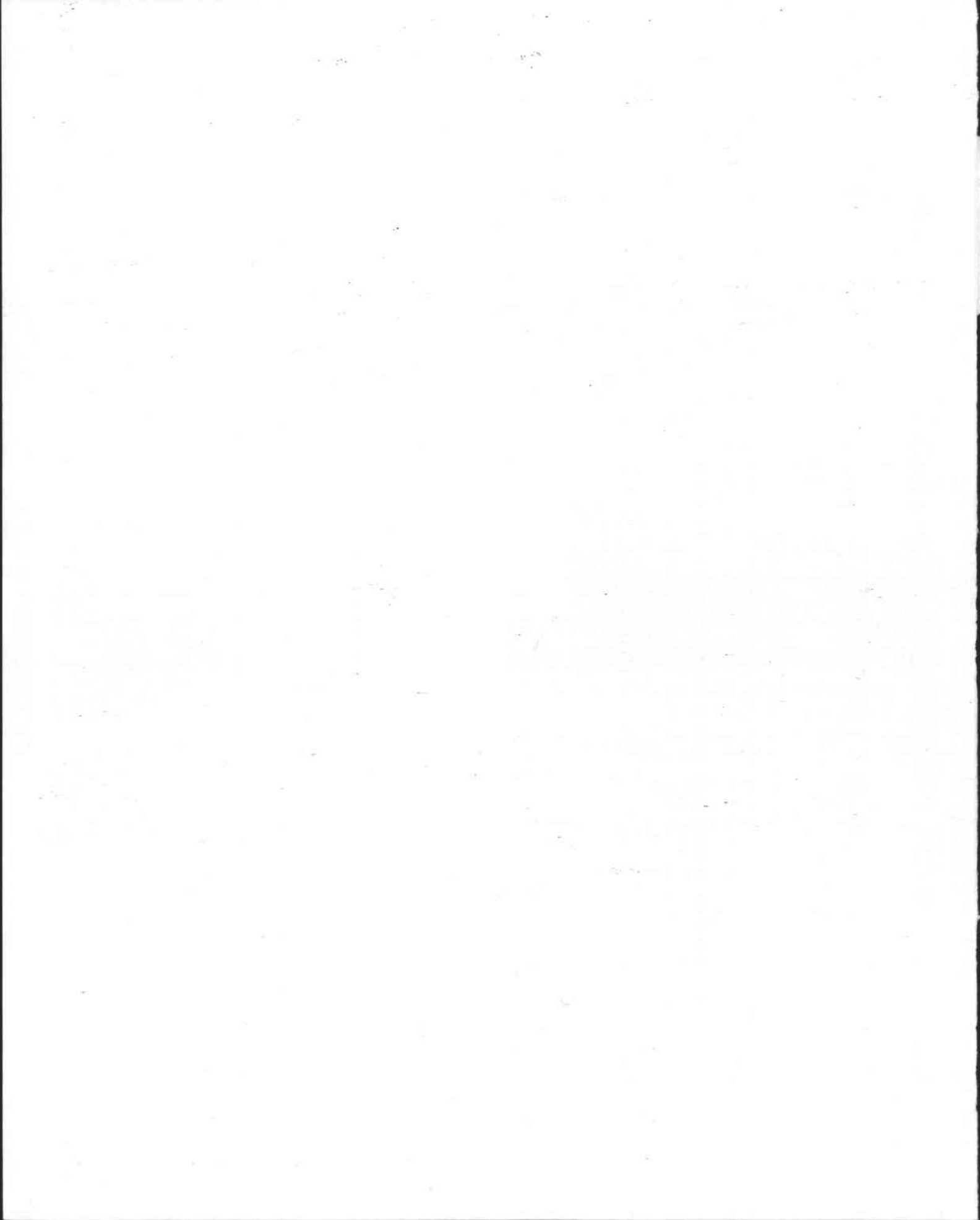
Attempts of questions shall be counted in sequential order. Unless struck off, attempt of a question shall be counted even if attempted partly. Any page or portion of the page left blank in the Question-cum-Answer Booklet must be clearly struck off.

SECTION A

- Q1.** લગભગ 150 શબ્દોમાં ટિપ્પણી લખો. 10×5=50
- (a) ચરોતરી બોલી અને તેના લક્ષણો. 10
- (b) 'ભરતેશ્વર બાહુબલિરાસ'નું કથાનક. 10
- (c) નંદશંકરકૃત નવલકથાનું નામ દર્શાવીને કથાનકનો પરિચય કરાવો. 10
- (d) કાન્તનાં ખંડકાવ્યોની વિષયસામગ્રીનો પરિચય. 10
- (e) આનંદશંકર ધ્રુવની વિવેચના. 10
- Q2.** સમીક્ષાત્મક ઉત્તરો આપો.
- (a) આનંદધન અને યશોવિજયના સાહિત્યિક મૂલ્યો જણાવો. 20
- (b) યુનીલાલ મડિયાની વાર્તાસૃષ્ટિનું વૈવિધ્ય. 20
- (c) 'દર્શક' નાં નાટકોનો પરિચય કરાવો. 10
- Q3.** સમીક્ષાત્મક ઉત્તરો આપો.
- (a) રમેશ પારેખ અને વિનોદ જોશીની કવિ તરીકેની વિશેષતાઓ. 20
- (b) ભારતીય આર્યની પ્રાચીન અને મધ્ય ભૂમિકા સમજાવો. 20
- (c) 'મદનમોહના'ની કથાસૃષ્ટિ. 10
- Q4.** સમીક્ષાત્મક ઉત્તરો આપો.
- (a) ગુજરાતી ભાષાનાં તત્સમ, તદ્ભવ, દશ્ય, ફારસી, પોર્ટુગિઝ, અંગ્રેજી, હિન્દી, મરાઠી, કન્નડ અને બંગાળી એમ દશ પ્રકારના શબ્દભંડોળનો ક્રમ પ્રમાણે ઉદાહરણ સહિત પરિચય કરાવો. 20
- (b) નરસિંહના પદો અને અખાના છપ્પાની સમીક્ષા કરો. 20
- (c) મણિલાલ નલુભાઈ દ્વિવેદીના આત્મવૃત્તાંતનો પરિચય. 10

SECTION B

- Q5.** લગભગ 150 શબ્દોમાં ટિપ્પણી લખો. 10×5=50
- (a) આખ્યાનકાર ભાલણનો પરિચય. 10
- (b) ગુજરાતી ગઝલનાં મહત્વનાં પાંચ સ્થિત્યંતરોનો પરિચય કરાવો. 10
- (c) રાધેશ્યામ શર્માની નવલકથાકળાશક્તિ ચર્ચો. 10
- (d) સૈદ્ધાંતિક વિવેચનક્ષેત્રે શ્રી સુમનશાહનું પ્રદાન. 10
- (e) ભોળાભાઈ પટેલના નિબંધવિશ્વનો પરિચય. 10
- Q6.** સમીક્ષાત્મક ઉત્તરો આપો.
- (a) ડાયસ્પોરા સાહિત્યક્ષેત્રે પ્રીતિસેનગુપ્તા અને અદમટંકારવીનું પ્રદાન જણાવો. 20
- (b) મધ્યકાલીન ગુજરાતી રાસ સાહિત્યનો આરંભ અને વિકાસ. 20
- (c) અસાઈતના પ્રદાનનો પરિચય કરાવો. 10
- Q7.** સમીક્ષાત્મક ઉત્તરો આપો.
- (a) રવિસાહેબ, દાસીજીવણ અને બ્રહ્માનંદનું પદ સાહિત્ય. 20
- (b) શાંતિભાઈ આચાર્ય અને રેવાબહેન શંકરભાઈ તડવીના જનજાતીય લોકસાહિત્ય ક્ષેત્રની સાહિત્યસેવાનો પરિચય કરાવો. 20
- (c) ‘માધવાનંદ કામકંદલા’નો પરિચય કરાવો. 10
- Q8.** સમીક્ષાત્મક ઉત્તરો આપો.
- (a) ચં.ચી. મહેતા અને મધુરાયનું નાટ્યક્ષેત્રે પ્રદાન. 20
- (b) ધીરુબહેન પટેલ, વર્ષાઅડાલજી, હિમાંશી શેલતની વાર્તાસૃષ્ટિનો પરિચય. 20
- (c) બળવંત જાનીનાં કંઠસ્થપરંપરાના લોકસાહિત્ય ક્ષેત્રના સંશોધનોનો પરિચય કરાવો. 10

ગુજરાતી / GUJARATI

પેપર I / Paper I

(સાહિત્ય) / (LITERATURE)

સમય મર્યાદા : ત્રણ કલાક
Time Allowed : Three Hours

મહત્તમ ગુણ : 250
Maximum Marks : 250

પ્રશ્નપત્ર સંબંધી સૂચનાઓ

પ્રશ્નના ઉત્તર આપતા પહેલાં નીચે મુજબની બધી સૂચનાઓ વાંચો :

અહીં બે વિભાગમાં આઠ પ્રશ્નો વહેંચવામાં આવ્યા છે.

ઉમેદવારે બધામાંથી પાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપવાના રહેશે.

પ્રશ્ન ક્રમાંક 1 અને 5 ફરજિયાત છે અને દરેક વિભાગમાંથી ઓછામાં ઓછો એક પ્રશ્ન પસંદ કરી અન્ય ત્રણ ઉત્તર આપવાના રહેશે.

પ્રશ્નની સાથે એના ગુણ દર્શાવવામાં આવ્યા છે.

ઉત્તર ગુજરાતી ભાષામાં (ગુજરાતી લિપિમાં) લખવાના રહેશે.

જે પ્રશ્નોમાં શબ્દસંખ્યા દર્શાવવામાં આવી છે ત્યાં શબ્દસંખ્યાની મર્યાદામાં ઉત્તર આપવાના રહેશે.

પ્રશ્નોના જવાબ અનુક્રમમાં ગણવામાં આવશે. જો છેકવામાં નહીં આવે તો અપૂર્ણ જવાબ પણ ગણવામાં આવશે. પ્રશ્નપત્ર અને ઉત્તરવહીનું કોઈપણ કોરું પાનું અથવા તેનો કોરો ભાગ અચૂક છેકી નાખવો.

Question Paper Specific Instructions

Please read each of the following instructions carefully before attempting questions :

There are **EIGHT** questions divided in **TWO SECTIONS**.

Candidate has to attempt **FIVE** questions in all.

Question nos. **1** and **5** are compulsory and out of the remaining, any **THREE** are to be attempted choosing at least **ONE** question from each section.

The number of marks carried by a question / part is indicated against it.

Answers must be written in **GUJARATI (Gujarati script)**.

Word limit in questions, wherever specified, should be adhered to.

Attempts of questions shall be counted in sequential order. Unless struck off, attempt of a question shall be counted even if attempted partly. Any page or portion of the page left blank in the Question-cum-Answer Booklet must be clearly struck off.

SECTION A

- Q1. આશરે 150 શબ્દોમાં સમીક્ષાત્મક નોંધ લખો. 10×5=50**
- (a) ગુજરાતી ભાષાનાં ધ્વનિઘટકો દર્શાવી તેની વિગતે ચર્ચા કરો. 10
- (b) જ્ઞાનમાર્ગી કવિ તરીકે અખાનું મૂલ્યાંકન કરો. 10
- (c) સૌરાષ્ટ્રી બોલીની લાક્ષણિકતાઓ દર્શાવી તેનાં ત્રણ દૃષ્ટાંતો આપો. 10
- (d) નર્મદના નિબંધોને કેન્દ્રમાં રાખીને 'સુધારક યુગના સારથિ' તરીકે નર્મદને તપાસો. 10
- (e) ઝવેરચંદ મેઘાણીની કવિતાને ભારતીયતાના સંદર્ભે તપાસો. 10
- Q2. સમીક્ષાત્મક ઉત્તરો આપો.**
- (a) મધ્યકાલીન જૈન સાહિત્યનું સ્વરૂપ સમજાવી કોઈ પણ ત્રણ જૈનકૃતિઓનો ટૂંકમાં પરિચય કરાવો. 20
- (b) કાન્તનાં ખંડકાવ્યોને વિષયસામગ્રી અને અભિવ્યક્તિના નાવીન્ય સંદર્ભે તપાસો. 20
- (c) જયંતિ દલાલનાં એકાંકીઓમાં પ્રગટ થતી સર્જકની નાટ્યકલા વિશે વિગતે ચર્ચા કરો. 10
- Q3. સમીક્ષાત્મક ઉત્તરો આપો.**
- (a) ગુજરાતી ભાષાના વિકાસક્રમની વિગતે ચર્ચા કરો. 20
- (b) ગુજરાતી પ્રાદેશિક નવલકથાના વિકાસમાં પત્રાલાલ પટેલના પ્રદાનને મૂલવો. 20
- (c) ઉમાશંકર જોશીના વિવેચનકાર્યને વિગતે તપાસો. 10
- Q4. સમીક્ષાત્મક ઉત્તરો આપો.**
- (a) આધુનિક ગુજરાતી નવલિકા અને નાટ્યક્ષેત્રે મધુ રાયના પ્રદાનની વિગતે ચર્ચા કરો. 20
- (b) ગુજરાતી વાર્તાક્ષેત્રે નારીસર્જકોના પ્રદાનની ચર્ચા કરો. 20
- (c) શ્રેષ્ઠ નાટ્યકૃતિ તરીકે 'રાઈનો પર્વત'ના નાટ્ય-વિશેષો અંગે નોંધ લખો. 10

SECTION B

- Q5. આશરે 150 શબ્દોમાં ઉત્તરો આપો. 10×5=50**
- (a) ‘મદનમોહના’ પદ્યવાર્તાના વિશેષો દર્શાવી શામળની વર્ણનકળા તપાસો. 10
- (b) ‘ભવાઈ’ સંજ્ઞા સ્પષ્ટ કરીને લોકનાટ્યની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો. 10
- (c) ઐતિહાસિક નવલકથાનું સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરી કનૈયાલાલ મુનશીની નવલકથાકલાની ચર્ચા કરો. 10
- (d) ગુજરાતી ગઝલક્ષેત્રે કલાપીએ કરેલા પ્રદાનને મૂલવો. 10
- (e) નિબંધની સ્વરૂપગત લાક્ષણિકતાઓના સંદર્ભે કાકાસાહેબ કાલેલકરની નિબંધકલાનો પરિચય કરાવો. 10
- Q6. સમીક્ષાત્મક ઉત્તરો આપો.**
- (a) આખ્યાનનું સ્વરૂપ કેન્દ્રમાં રાખીને પ્રેમાનંદનાં આખ્યાનો વિશે સમીક્ષાત્મક નોંધ તૈયાર કરો. 20
- (b) આધુનિક ગુજરાતી નવલકથાના સ્વરૂપ અને વિકાસની સદૃષ્ટાંત ચર્ચા કરો. 20
- (c) સોનેટકાર તરીકે બળવંતરાય ઠાકોરની સિદ્ધિઓ તપાસો. 10
- Q7. સમીક્ષાત્મક ઉત્તરો આપો.**
- (a) ગુજરાતી સાહિત્યમાં થયેલા સૈદ્ધાન્તિક વિવેચનના મુખ્ય ચાર સીમાસ્તંભ રૂપી વિવેચકોના પ્રદાનની ચર્ચા કરો. 20
- (b) રમેશ પારેખની ગીત રચનાઓને વિષયવૈવિધ્ય અને અભિવ્યક્તિના નાવીન્ય સંદર્ભે તપાસો. 20
- (c) નરસિંહ મહેતાનાં પદોની ભાવસૃષ્ટિનો સાધાર પરિચય કરાવો. 10
- Q8. સમીક્ષાત્મક ઉત્તરો આપો.**
- (a) ગુજરાતી એબ્સર્ડ નાટકની વ્યાખ્યા આપી ગુજરાતી એબ્સર્ડ નાટકની સ્થિતિ-ગતિ આલેખો. 20
- (b) લોકસાહિત્યના સંશોધન ક્ષેત્રે હસુ યાજ્ઞિકના પ્રદાનને વિગતે મૂલવો. 20
- (c) લલિત નિબંધના સ્વરૂપ સંદર્ભે સુરેશ જોશીના નિબંધોને તપાસો. 10

ગુજરાતી / GUJARATI

પેપર II / Paper II

(સાહિત્ય) / (LITERATURE)

સમય મર્યાદા : ત્રણ કલાક

Time Allowed : **Three Hours**

મહત્તમ ગુણ : 250

Maximum Marks : 250

પ્રશ્નપત્ર સંબંધી સૂચનાઓ

પ્રશ્નના ઉત્તર આપતા પહેલાં નીચે મુજબની બધી સૂચનાઓ વાંચો :

અહીં બે વિભાગમાં આઠ પ્રશ્નો વહેંચવામાં આવ્યા છે.

ઉમેદવારે બધામાંથી પાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપવાના રહેશે.

પ્રશ્ન ક્રમાંક 1 અને 5 ફરજિયાત છે અને દરેક વિભાગમાંથી ઓછામાં ઓછો એક પ્રશ્ન પસંદ કરી અન્ય ત્રણ ઉત્તર આપવાના રહેશે.

પ્રશ્નની સાથે એના ગુણ દર્શાવવામાં આવ્યા છે.

ઉત્તર ગુજરાતી ભાષામાં (ગુજરાતી લિપિમાં) લખવાના રહેશે.

જે પ્રશ્નોમાં શબ્દસંખ્યા દર્શાવવામાં આવી છે ત્યાં શબ્દસંખ્યાની મર્યાદામાં ઉત્તર આપવાના રહેશે.

પ્રશ્નોના જવાબ અનુક્રમમાં ગણવામાં આવશે. જો છેકવામાં નહીં આવે તો અપૂર્ણ જવાબ પણ ગણવામાં આવશે. પ્રશ્નપત્ર અને ઉત્તરવહીનું કોઈપણ કોરું પાનું અથવા તેનો કોરો ભાગ અચૂક છેકી નાખવો.

Question Paper Specific Instructions

Please read each of the following instructions carefully before attempting questions :

There are **EIGHT** questions divided in **TWO SECTIONS**.

Candidate has to attempt **FIVE** questions in all.

Question nos. **1** and **5** are compulsory and out of the remaining, any **THREE** are to be attempted choosing at least **ONE** question from each section.

The number of marks carried by a question / part is indicated against it.

Answers must be written in **GUJARATI (Gujarati script)**.

Word limit in questions, wherever specified, should be adhered to.

Attempts of questions shall be counted in sequential order. Unless struck off, attempt of a question shall be counted even if attempted partly. Any page or portion of the page left blank in the Question-cum-Answer Booklet must be clearly struck off.

SECTION A

- Q1.** નીચે દર્શાવેલ પાંચેય કૃતિ-અંશોનું સંદર્ભમૂલ્ય સમજાવો. 10×5=50
- (a) પહિલઉં સરસતિ અરચિસુ રચિસુ વસંતવિલાસુ,
વીણિ ધરઈ કરિ દાહિણિ વાહણિ હંસલઉં જાસુ. 10
- (b) એમ ભરમે ભટકે ઘણા ભવ વિષે, ગુરુ ગોવિંદના શરણે પાખે ;
માયાઝપિણી મા જ વાહાલી અખા, તે જાણીને જનુની ભેદ રાખે. 10
- (c) અલકબહેન, હું તો તમારો ભાઈ થાઉં હો ! 10
- (d) રફી જરા ફરી પાછો છૂટો થયો શરીરથી :
પ્રિયે ! સ્પર્શ કરું શું હું ? અધિકાર જરા નથી ! 10
- (e) પૂછો ચાહિ ચકોરને, પૂછો જળચર કાય,
કાંતો પૂછો કમળને, સ્નેહિ ગયે શું થાય ? 10
- Q2.** નીચેના મુદ્દાઓ વિશે સમીક્ષાત્મક ચર્ચા કરો.
- (a) ‘સુદામાચરિત’માં પ્રગટ થતી પ્રેમાનંદની આખ્યાનકલા. 20
- (b) ‘મારી હુકીકત’માં નર્મદની સત્યનિષ્ઠા અને નિખાલસતા. 15
- (c) ભાલાણ કૃત ‘કાંદબરી’માં અભિવ્યક્તિકલા. 15
- Q3.** સદૃષ્ટાંત વિવેચનાત્મક નોંધ લખો.
- (a) કવિ કાન્ત કૃત ‘પૂર્વાલાપ’માં આવતું જીવનરહસ્ય-જીવનદર્શન. 20
- (b) ‘વસંતવિલાસ’ – મધ્યકાલીન ફાગુસાહિત્યમાં સર્વશ્રેષ્ઠ કલાકૃતિ. 15
- (c) ‘અખેગીતા’માં અખાએ કરેલ જ્ઞાનમાર્ગ અને ભક્તિમાર્ગનો સમન્વય. 15
- Q4.** નીચેના પ્રશ્નોને કૃતિના મર્મ સંદર્ભે સમજાવો.
- (a) ‘સરસ્વતીચંદ્ર : ભાગ-1’માં સર્જનાત્મક ઉન્મેષો. 20
- (b) ‘ચંદ્રચંદ્રાવતી’ પદ્યવાર્તામાં રોમાંચક કથાઘટકો. 15
- (c) ‘રાઈનો પર્વત’ એ જૂના ભવાઈવેશના એક કથાનકનો રસિક વિસ્તાર તરીકે. 15

SECTION B

- Q5.** નીચે દર્શાવેલ પાંચેય કૃતિ-અંશોનું સંદર્ભમૂલ્ય સમજાવો. 10×5=50
- (a) બ્રહ્મચર્ય એ મહાવ્રત છે અને તે વિના મનની ગાંઠ સજ્જડ થનાર નથી. 10
- (b) જગતમાં ભૂંડામાં ભૂંડુ જો કાંઈ હોય તો એક આ ભૂખ છે. 10
- (c) ભાઈ રે, આપણા દુઃખનું કેટલું જોર ?
નાની એવી જાતક વાતનો મથાએ નહિ શોર. 10
- (d) કાન જો આંખ હોય તો શબ્દ એને પ્રકાશ લાગે. 10
- (e) ‘મુંજાલ અડગ છે, તે તૂટશે પણ વળશે નહીં.’ 10
- Q6.** સદૃષ્ટાંત વિવરણાત્મક નોંધ લખો.
- (a) ‘હિંદ સ્વરાજ’માં વ્યક્તથયેલ વિચારોની આજના સંદર્ભે પ્રસ્તુતતા. 20
- (b) ‘પાટણની પ્રભુતા’ માણવા જેવી ઐતિહાસિક રંજનકથા તરીકે. 15
- (c) ‘સૌરાષ્ટ્રની રસધાર ભાગ-1’એ તળધરતીનાં માનવીઓના ગહન આંતરપ્રવાહોની કથા તરીકે. 15
- Q7.** નીચેના મુદ્દાઓ વિશે વિવેચનાત્મક નોંધ લખો.
- (a) ‘માનવીની ભવાઈ’નો જાનપદી પરિવેશ. 20
- (b) ‘ધ્વનિ’નાં પ્રણયકાવ્યો. 15
- (c) ‘કાવ્યની શક્તિ’માં નિરૂપિત કાવ્યવિચારણા. 15
- Q8.** સમીક્ષાત્મક નોંધ લખો.
- (a) ‘સપ્તપદી’માં પ્રગટતા કવિત્વના ઉન્મેષો. 20
- (b) ‘જનાન્તિકે’નું ગદ્ય. 15
- (c) ‘સૌરાષ્ટ્રની રસધાર ભાગ-1’ માં સામાજિક-સાંસ્કૃતિક વાતાવરણ. 15

ગુજરાતી / GUJARATI

પેપર I / Paper I

(સાહિત્ય) / (LITERATURE)

સમય મર્યાદા : ત્રણ કલાક
Time Allowed : **Three Hours**

મહત્તમ ગુણ : 250
Maximum Marks : 250

પ્રશ્નપત્ર સંબંધી સૂચનાઓ

પ્રશ્નના ઉત્તર આપતા પહેલાં નીચે મુજબની બધી સૂચનાઓ વાંચો :

અહીં બે વિભાગમાં આઠ પ્રશ્નો વહેંચવામાં આવ્યા છે.

ઉમેદવારે બધામાંથી પાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપવાના રહેશે.

પ્રશ્ન ક્રમાંક 1 અને 5 ફરજિયાત છે અને દરેક વિભાગમાંથી ઓછામાં ઓછો એક પ્રશ્ન પસંદ કરી અન્ય ત્રણ ઉત્તર આપવાના રહેશે.

પ્રશ્નની સાથે એના ગુણ દર્શાવવામાં આવ્યા છે.

ઉત્તર ગુજરાતી ભાષામાં (ગુજરાતી લિપિમાં) લખવાના રહેશે.

જે પ્રશ્નોમાં શબ્દસંખ્યા દર્શાવવામાં આવી છે ત્યાં શબ્દસંખ્યાની મર્યાદામાં ઉત્તર આપવાના રહેશે.

પ્રશ્નોના જવાબ અનુક્રમમાં ગણવામાં આવશે. જો છેકવામાં નહીં આવે તો અપૂર્ણ જવાબ પણ ગણવામાં આવશે. પ્રશ્નપત્ર અને ઉત્તરવહીનું કોઈપણ કોરું પાનું અથવા તેનો કોરો ભાગ અચૂક છેકી નાખવો.

Question Paper Specific Instructions

Please read each of the following instructions carefully before attempting questions :

There are **EIGHT** questions divided in **TWO SECTIONS**.

Candidate has to attempt **FIVE** questions in all.

Question nos. **1** and **5** are compulsory and out of the remaining, any **THREE** are to be attempted choosing at least **ONE** question from each section.

The number of marks carried by a question / part is indicated against it.

Answers must be written in **GUJARATI (Gujarati script)**.

Word limit in questions, wherever specified, should be adhered to.

Attempts of questions shall be counted in sequential order. Unless struck off, attempt of a question shall be counted even if attempted partly. Any page or portion of the page left blank in the Question-cum-Answer Booklet must be clearly struck off.

SECTION A

- Q1. આશરે 150 શબ્દોમાં સમીક્ષાત્મક નોંધ લખો :** **10×5=50**
- (a) ગુજરાતી ભાષાના ઉદ્ભવની પહેલી ભૂમિકાનો વિસ્તૃત પરિચય કરાવો. 10
- (b) ચરોતરી બોલીની લાક્ષણિકતાઓ દર્શાવી તેનાં પાંચ દૃષ્ટાંતો આપો. 10
- (c) જૈન સાહિત્યમાં જોવા મળતી રામકથાની સમૃદ્ધ પરંપરા તપાસી 'સીતારામચોપાઈ'નો પરિચય આપો. 10
- (d) નરસિંહ મહેતાની કવિતામાં અદ્વૈતાનુભૂતિનું આલેખન કેવી રીતે થયું છે તેનું આકલન કરો. 10
- (e) ગુજરાતી ગઝલ ક્ષેત્રે બાલાશંકર કંથારિયાના પ્રદાનને મૂલવો. 10
- Q2. સમીક્ષાત્મક ઉત્તરો આપો :**
- (a) અખાની કાવ્યસૃષ્ટિમાં નિર્ગુણ ભાવનો ઉદ્દ્યોષ કેવી રીતે થયો છે તે વિશે સાધાર ચર્ચા કરો. 20
- (b) સુધારકયુગના ગદ્યલેખકોમાંથી કોઈપણ બે ગદ્યલેખકો વિશે પરિચયાત્મક નોંધ લખો. 20
- (c) ગુજરાતી નાટ્યક્ષેત્રે મણિલાલ નભુભાઈના પ્રદાનને મૂલવો. 10
- Q3. સમીક્ષાત્મક ઉત્તરો આપો :**
- (a) ગુજરાતી ભાષાની ધ્વનિવ્યવસ્થા અને તેના લાક્ષણિકતાઓની સદૃષ્ટાંત ચર્ચા કરો. 20
- (b) ઝવેરચંદ મેઘાણીના સાહિત્યિક પ્રદાનની સાધાર ચર્ચા કરો. 20
- (c) ગુલાબદાસ બ્રોકરની વાર્તાકથાનું મૂલ્યાંકન કરો. 10
- Q4. સમીક્ષાત્મક ઉત્તરો આપો :**
- (a) ચિનુ મોદીના નાટ્યપ્રયોગો વિશે સમીક્ષાત્મક નોંધ લખો. 20
- (b) ગાંધીયુગીન ભાવનાઓનો પડઘો રમણલાલ વ. દેસાઈની નવલકથાઓમાં કેવી રીતે ઝીલાયો છે તે દર્શાવો. 20
- (c) પ્રિયકાન્ત મણિયાર અને નલિન રાવળની કાવ્યસૃષ્ટિમાં આલેખાયેલી સૌંદર્યલક્ષિતાનો આલેખ આપો. 10

SECTION B

- Q5. આશરે 150 શબ્દોમાં ઉત્તરો આપો :** **10×5=50**
- (a) પદ્યનું સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરી એની વિશેષતાઓ દર્શાવત સહિત સમજાવો. 10
- (b) આખ્યાનકાર પ્રેમાનંદની રસનિરુપણકથાનો સદર્શાંત પરિચય કરાવો. 10
- (c) શામળકૃત 'સિંહાસનબત્રીશી'માં જોવા મળતાં પદ્યવાર્તાનાં લક્ષણો દર્શાવો. 10
- (d) દર્શકકૃત 'દીપનિર્વાણ' નવલકથાનું રસકીય મૂલ્યાંકન કરો. 10
- (e) સુરેશ જોષીની વાર્તાકથાની વિશેષતાઓ દર્શાવો. 10
- Q6. સમીક્ષાત્મક ઉત્તરો આપો :**
- (a) ટૂંકી વાર્તાની સ્વરૂપગત લાક્ષણિકતાઓ સમજાવીને, નવલકથા અને ટૂંકી વાર્તા વચ્ચેનો ભેદ સ્પષ્ટ કરો. 20
- (b) જ્યંતિ દલાલનાં એકાંકીઓનું વિશ્લેષણ કરો. 20
- (c) ધીરુભહેન પટેલની નવલકથાકલાની વિશેષતા દર્શાવો. 10
- Q7. સમીક્ષાત્મક ઉત્તરો આપો :**
- (a) લોકસાહિત્યસંશોધક હસુ યાજ્ઞિકનાં પ્રદાનને મૂલવો. 20
- (b) 'રિવંતગિરિરાસુ'માં રાસ સ્વરૂપનાં લક્ષણવિશેષો કયાં કયાં જોવા મળે છે તેની સમીક્ષા કરો. 20
- (c) 'ઝંડા ઝૂલાણ' અને 'મિયાં જૂઠાણ' – આ બે ભવાઈવેશની સંરચના સમજાવો. 10
- Q8. સમીક્ષાત્મક ઉત્તરો આપો :**
- (a) લલિત નિબંધ ક્ષેત્રે દિગ્વીશ મહેતા અને પ્રવીણ દરજીનાં પ્રદાનને મૂલવો. 20
- (b) સૈદ્ધાન્તિક વિવેચનક્ષેત્રે મહત્વનું પ્રદાન કરનારા ચાર વિવેચકોની વિવેચનવિચારણાનો પરિચય કરાવો. 20
- (c) કનુભાઈ જાની અને ઝવેરચંદ મેઘાણીની 'લોકવિદ્યા'ની વિભાવના સ્પષ્ટ કરો. 10

SECTION 8

10-1-20

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30